

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
Scrúdú na hArdteistiméireachta 2014
Gaeilge: Ardleibhéal agus Gnáthleibhéal
Cuid 1: An trial chluastuisceana

Tá trí chuid sa triail: Cuid A, Cuid B agus Cuid C. Tá na teoracha agus na ceisteanna a ghabhann le gach ceann de na trí chuid sin clóbhuailte ar do scrúdpháipéar.

Cuid A

Léigh anois go cúramach ar do scrúdpháipéar na teoracha agus na ceisteanna a ghabhann le Cuid A.

Fógra a haon

Fáilte isteach tráthnóna, a éisteoirí, go Raidió na Gaeltachta. Tá sibh ag éisteacht leis an gclár Fógraí an Deiscirt. Tagann an chéad fhógra tráthnóna ó Ollscoil Luimní. Tá Ollscoil Luimní ag lorg rúnaí i Roinn na Gaeilge. Ar na cáilíochtaí atá riachtanach don phost seo, tá ard-scileanna ríomhaireachta, taithí cúig bliana ar obair oifige agus Gaeilge líofa. Is é an tuarastal ná €20000 sa bhliain. Beidh ocht lá dhéag de laethanta saoire le fáil. Mairfidh an lá oibre ón a 9 ar maidin go dtí 5:30 tráthnóna. Tá gach eolas faoin bpost seo le fáil ag www.ul.ie nó trí ghlaoch a chur ar an uimhir 061 92917.

Fógra a dó

Seo fógra ó TG4. Tosóidh sceideal spóirt an tsamhraidh ar TG4 Dé Luain seo chugainn. Beidh Corn an Domhain sa sacar ar siúl sa Bhraisíl sa samhradh. Tosóidh sé ar an dara lá déag de mhí an Mheithimh. Craolfar clár speisialta Sacar an Lae ar 6:30 gach tráthnóna a fhad agus a bheidh Corn an Domhain ar siúl. Beidh tuairiscí, torthaí agus anailís ar chluichí móra an lae ar an gclár. Chomh maith leis sin, cuirfear tús le comórtas leadóige Wimbledon Dé Luain an tríú lá is fichead de Mheithimh. Beidh na cluichí móra ar fad á gcraoladh beo as Wimbledon ón a haon a chlog gach lá. Bígí linn!

Cuid B

Léigh anois go cúramach ar do scrúdpháipéar na teoracha agus na ceisteanna a ghabhann le Cuid B.

Comhrá a haon

Pól: Cén chaoi a bhfuil tú, a Áine? Féachann tú tuirseach traochta.

Áine: Táim tuirseach, ceart go leor, a Phóil. Táim ag obair go dian na laethanta seo. Bhí an scrúdú cainte sa Ghaeilge agam inniu.

Pól: Ó, mo thrua thú, a Áine. Is maith is cuimhin liom an strus sin anuraidh. Bíonn laethanta crua agam san ollscoil i mbliana ach níl siad pioc chomh strusmhar le laethanta na hArdteistiméireachta.

Áine: Bhuel, is maith liom é sin a chloisteáil ach cé go bhfuilim tuirseach, táim sona sásta. Bhí mé ullamh don scrúdú inniu, bhí an obair déanta agam.

Pól: Cén saghas duine é an scrúdaitheoir a bhí agat, a Áine?

Áine: Bhí an scrúdaitheoir féin lách, cairdiúil. Bhí a chuid ceisteanna cothrom agus réasúnta.

SOS

Pól: Cad é an t-ábhar cainte ba spéisiúla a bhí agat leis an scrúdaitheoir, a Áine?

Áine: An nua-theicneolaíocht, a Phóil.

Pól: Bhí go leor le rá agat faoin ábhar sin, a déarfainn. Táimid go léir ag brath ar an nua-theicneolaíocht na laethanta seo. Usáidtear an teicneolaíocht an-mhinic san ollscoil.

Áine: Tá sé sin ag tarlú níos mó sna scoileanna dara leibhéal na laethanta seo freisin. Sa scoil anseo, mar shampla, beidh iPad ag na daltaí sa chéad bhliain i Meán Fómhair seo chugainn.

Pól: Sin nuacht iontach.

Áine: Cinnte. Ach tá taobh diúltach ag baint leis an nua-theicneolaíocht freisin. Caitheann daoine óga an iomarca ama ar Facebook agus ar na líonraí sóisialta.

Pól: Aontaím leat, a Áine. Is í an bhulaíocht ar líne an fhadhb is mó a bhaineann leis an nua-theicneolaíocht, dar liom.

Áine: Tá an ceart agat ach, faraor, ní raibh seans agam í sin a phlé leis an scrúdaitheoir. Bhí an t-am istigh.

Pól: Ní bheidh an t-am againn í sin a phlé anois ach an oiread. Tá mé ag dul chuid an leabharlann anois. Tá aiste le críochnú agam roimh an lá amárach. Slán.

Comhrá a dó

Seán: Dia dhuit, Seán anseo.

Orla: Dia is Muire duit, a Sheáin. Comhghairdeachas leat! Chuala mé an dea-scéala gur bhuaigh tú gradam scoláire na bliana ag oíche na ngradaim sa scoil aréir.

Seán: Go raibh míle maith agat, a Orla. Ní raibh mé ag súil leis in aon chor.

Orla: Ara, éist! Nach raibh an post agat mar chathaoirleach ar chomhairle na mac léinn. Cloisim go ndearna tú jab iontach. Nár eagraigh sibh an club sláinte agus aclaíochta sa scoil le bliain anuas?

Seán: D'eagraigh, gan dabht. Rinneamar suirbhé agus bhí tromlach na scoláirí go mór i bhfábhar club sláinte agus aclaíochta a thosú sa scoil ag am lóin.

Orla: Nárbh iontach an smaoineamh é sin. Agus tráthúil. Éiríonn a lán déagóirí as an spórt na laethanta seo, agus ní chaitheann siad go leor ama amuigh faoin aer.

Seán: Is fíor duit, a Orla.

SOS

Orla: Inis dom, a Sheáin. Cad iad na himeachtaí a chuir sibh ar siúl?

Seán: Leagamar amach clár imeachtaí ag am lóin Dé Máirt agus Déardaoin. Chuireamar ranganna rince, cluichí cispheile agus comórtais lúthchleasaíochta ar siúl.

Orla: Ó, molaim sibh.

Seán: Is fearr an tsláinte ná na táinte, a Orla. Bhíodh lón sláintiúil againn sa cheaintín gach Céadaoin. Ní raibh cead ag aon scoláire bia míshláintiúil ná deochanna súilíneacha a thabhairt isteach sa cheaintín an lá sin.

Orla: An-phlean ar fad, a Sheáin.

Seán: Caithfidh mé a rá gur bhaineamar taitneamh as a bheith ag eagrú na n-imeachtaí.

Orla: Ach, a Sheáin, tá laethanta saoire an tsamhraidh tagtha anois. An dóigh leat go mbeidh na scoláirí chomh díograiseach céanna faoin aclaíocht agus faoi chúrsaí sláinte agus iad ar saoire?

Seán: Bhuel, tugadh nuachtlitir do gach scoláire sula imíodar ar saoire don samhradh. Tugann an nuachtlitir sin liosta de na clubanna spóirt go léir sa cheantar chomh maith le comhairle faoi chúrsaí bia.

Orla: Maith sibh! Slán anois.

Cuid C

Léigh anois go cúramach ar do scrúdpháipéar na teoracha agus na ceisteanna a ghabhann le Cuid C.

Píosa a haon

Bliain speisialta ab ea 2013 don stáisiún raidió, Raidió na Life. Bhí muintir Raidió na Life ag ceiliúradh mar bhí an stáisiún fiche bliain ar an aer. Stáisiún raidió pobail is ea Raidió na Life a thosaigh ag craoladh i Meán Fómhair 1993. Tá sé dírithe ar phobal na Gaeilge i mBaile Átha Cliath agus ar fud chúige Laighean. Craoltar meascán maith clár ar an stáisiún: nuacht, ceol, spórt agus caint. Tá moladh mór ag dul do Raidió na Life mar braitheann an stáisiún cuid mhaith ar oibrithe páirt-aimseartha deonacha. Mar aitheantas ar an stádas atá bainte

amach ag Raidió na Life, bronnadh gradam Stáisiún Raidió na Bliana air ag Féile na Meáin Ceilteach in 2013.

Píosa a dó

Dé hAoine seo caite, d'imigh tríocha mac léinn as Coláiste na hOllscoile Corcaigh le mí a chaitheamh ag obair go deonach ar na hoileáin Philipíneacha. Beidh na mic léinn ag obair le comhlacht tógála áitiúil ag tógáil tithe. Scríosadh a lán tithe ar na hoileáin i 2013 nuair a bhuail tíofún ollmhór an ceantar agus fágadh a lán daoine gan dídean. Bhí feachtas bailithe airgid ag na mic léinn san ollscoil le tamall anuas le hairgead a bhailiú don tionscnamh tógála. D'eagraigh siad a lán imeachtaí éagsúla: maidin caife, seó faisin, tráth na gceist agus seó tallainne. Tá seic €10000 le tabhairt acu don obair thógála. Ádh mór orthu.

Sin deireadh na trialach. Slán.